

KARTA DOBREJ PRAKTYKI

A. INFORMACJE NA TEMAT DOBREJ PRAKTYKI

1. Nazwa dobrej praktyki:

Deinstytucjonalizacja usług społecznych na przykładzie Rodzinnego Domu Pomocy działającego przy Fundacji Oczami Brata

2. Obszar merytoryczny, którego dotyczy dobra praktyka:

Pomoc społeczna, integracja społeczna

3. Grupa docelowa działań opisanych w dobrej praktyce:

Osoby z niepełnosprawnościami

4. Uzasadnienie innowacyjności:

Działalność Fundacji Oczami Brata jest innowacyjna, szczególnie w kontekście Rodzinnego Domu Pomocy, który stanowi nowoczesne podejście do wsparcia osób z niepełnosprawnościami. Model ten opiera się na deinstytucjonalizacji usług społecznych, zastępując tradycyjne, często anonimowe placówki bardziej przyjaznym, domowym środowiskiem, w którym mieszkańcy mogą rozwijać swoją samodzielność i budować relacje oparte na bliskości i zaufaniu.

Rodziny Dom Pomocy oferuje indywidualnie dostosowaną opiekę, zapewniając mieszkańcom nie tylko bezpieczeństwo i wsparcie w codziennym funkcjonowaniu, ale także możliwość aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym. Przestrzeń ta sprzyja integracji i przeciwdziała wykluczeniu, pozwalając mieszkańcom na prowadzenie życia jak najbardziej zbliżonego do rodzinnego, co pozytywnie wpływa na ich poczucie autonomii i dobrostan psychiczny.

Innowacyjność Rodzinnego Domu Pomocy przejawia się również w podejściu holistycznym i elastycznym – mieszkańcy otrzymują nie tylko wsparcie bytowe i terapeutyczne, ale także mają możliwość angażowania się w różnorodne działania społeczne, artystyczne i zawodowe. Współpraca z Teatrem Oczami Brata, Warsztatem Terapii Zajęciowej oraz innymi inicjatywami Fundacji daje mieszkańcom szansę na rozwój osobisty i zawodowy, a także budowanie własnej tożsamości poprzez sztukę i aktywność społeczną.

Dzięki takiemu zintegrowanemu modelowi wsparcia, Fundacja Oczami Brata nie tylko poprawia jakość życia osób z niepełnosprawnościami, ale także zmienia społeczne postrzeganie ich roli, promując pełniejsze włączenie w życie lokalnej społeczności. Rodziny Dom Pomocy to przyszłość opieki nad osobami z niepełnosprawnościami – miejsce, które łączy ciepło domu, profesjonalne wsparcie i szansę na rozwój, redefiniując standardy pomocy w Polsce.

B. OPIS DOBREJ PRAKTYKI

1. Szczegółowy opis:

Fundacja Oczami Brata jest organizacją pożytku publicznego, która od 2014 roku realizuje szeroki zakres usług społecznych, zgodnie z art. 5, pkt. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Jej działalność obejmuje pomoc społeczną, wsparcie osób z niepełnosprawnościami, ochronę i promocję zdrowia oraz działania na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej. Misją Fundacji jest patrzeć na świat „oczami brata” – oczami osób z niepełnosprawnościami.

Jednym z najważniejszych i najbardziej innowacyjnych działań Fundacji jest **Rodzinny Dom Pomocy**, który stanowi nowoczesne rozwiązanie w zakresie całodobowej opieki nad osobami z niepełnosprawnościami. Jest on elementem szerszej strategii deinstytucjonalizacji, która zakłada odejście od dużych, anonimowych instytucji na rzecz mniejszych, przyjaznych form wsparcia, umożliwiających osobom z niepełnosprawnościami życie w warunkach jak najbardziej zbliżonych do domowych.

Rodzinny Dom Pomocy w Częstochowie działa na mocy Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2024 r. w sprawie rodzinnych domów pomocy. Jest to placówka świadcząca całodobowe usługi bytowe i opiekuńcze dla ośmiu osób z niepełnosprawnością intelektualną i zaburzeniami psychicznymi, w tym osób z niepełnosprawnością sprzężoną w stopniu umiarkowanym i znacznym.

W Rodzinnym Domu Pomocy Fundacji Oczami Brata świadczenie usług bytowych i opiekuńczych uwzględnia stan zdrowia, sprawność fizyczną i intelektualną oraz indywidualne potrzeby i możliwości każdej osoby przebywającej w placówce. Wszystkie działania są realizowane z poszanowaniem praw człowieka, w tym w szczególności prawa do godności, wolności, intymności, poczucia bezpieczeństwa oraz ochrony dóbr osobistych. Osobom przebywającym w Rodzinnym Domu Pomocy zapewnia się całodobowe usługi bytowe oraz opiekuńcze, dostosowane do ich sprawności psychofizycznej. Usługi bytowe obejmują zapewnienie miejsca pobytu, wyżywienie dostosowane do indywidualnych potrzeb dietetycznych oraz utrzymanie czystości, co zapewnia komfort i higienę w przestrzeni mieszkalnej. Usługi opiekuńcze obejmują udzielanie pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, takich jak higiena osobista, ubieranie się, czy zarządzanie czasem, pielęgnację, w tym pielęgnację w czasie choroby, zapewnienie kontaktów z otoczeniem, umożliwiające integrację i utrzymanie relacji z rodziną oraz społecznością, a także inne czynności wynikające z indywidualnych potrzeb, mające na celu poprawę jakości życia i wspieranie samodzielności. Oprócz świadczenia usług bytowych i opiekuńczych, świadczone są również usługi psychologa i coacha, którzy na co dzień motywują uczestników do samodzielności i aktywności. Wszystkie usługi są świadczone z zachowaniem najwyższych standardów, z troską o godność i komfort osób z niepełnosprawnościami, zapewniając im odpowiednie wsparcie w każdym aspekcie życia.

Dom ten, prowadzony przez Fundację Oczami Brata, to innowacyjne miejsce, które zapewnia wsparcie osobom, które z powodu wieku lub szczególnych potrzeb nie są w stanie samodzielnie funkcjonować w swoich środowiskach rodzinnych. Dzięki indywidualnemu podejściu do każdego mieszkańca, dom ten stanowi realną alternatywę dla tradycyjnych domów pomocy społecznej, w których często brakuje poczucia prywatności i swobody decydowania o swoim życiu.

Rodzinny Dom Pomocy mieści się w pełni dostosowanym budynku będącym własnością Fundacji. W jego skład wchodzi cztery pokoje jednoosobowe i dwa dwuosobowe, wszystkie z łazienkami. Mieszkańcy mają do dyspozycji również szatnię, pomieszczenie gospodarcze z pralką i suszarką, salon z jadalnią oraz pokój spotkań. Wszystkie pomieszczenia spełniają najwyższe standardy dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, zapewniając komfort, bezpieczeństwo i prywatność.

Kluczowe aspekty działalności Rodzinnego Domu Pomocy:

- Indywidualne wsparcie – mieszkańcy otrzymują pomoc w codziennych czynnościach, pielęgnacji, utrzymaniu czystości oraz wsparcie w kontaktach z otoczeniem.
- Aktywizacja społeczna i zawodowa – mieszkańcy mogą uczestniczyć w warsztatach terapii zajęciowej, podejmować zatrudnienie oraz angażować się w życie lokalnej społeczności.
- Atmosfera domowa – mieszkańcy tworzą niewielką, przyjazną społeczność, w której mogą budować relacje i czuć się jak w prawdziwym domu.
- Dostosowanie do indywidualnych potrzeb – wsparcie jest elastyczne i dopasowane do każdego mieszkańca, co pozwala na stopniowe rozwijanie samodzielności.

Rodzinny Dom Pomocy to element szerszej działalności Fundacji Oczami Brata, obejmującej system mieszkalnictwa dla osób z niepełnosprawnościami. Od 2017 roku Fundacja rozwija tę formę wsparcia na terenie Częstochowy i okolicznych powiatów, oferując mieszkania wspomagano-treningowe, chroniono-treningowe oraz mieszkania w ramach krótkoterminowej opieki interwencyjnej i wytchnieniowej.

Rodzinny Dom Pomocy jest przykładem praktyki wpisującej się w proces deinstytucjonalizacji usług społecznych, zgodnie z ustawą z dnia 19 lipca 2019 roku o realizowaniu usług społecznych oraz Strategią Rozwoju Usług Społecznych, polityką publiczną do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.) przyjętą przez Radę Ministrów. Deinstytucjonalizacja polega na odchodzeniu od dużych, scentralizowanych instytucji na rzecz lokalnych, bardziej zindywidualizowanych form wsparcia.

Rodzinny Dom Pomocy realizuje ideę deinstytucjonalizacji, oferując mieszkańcom możliwość życia w warunkach jak najbardziej zbliżonych do domowych, w społeczności lokalnej. Mieszkańcy zachowują swoją autonomię i mają dostęp do wsparcia dostosowanego do ich indywidualnych potrzeb. Tego typu model sprzyja lepszej jakości życia oraz włączeniu społecznemu osób z niepełnosprawnościami, a także odpowiada na ich aspiracje i preferencje dotyczące miejsca zamieszkania.

Cele podejmowanych działań przez Fundację Oczami Brata:

- Zapewnienie wsparcia osobom z niepełnosprawnościami i ich rodzinom – Fundacja działa na rzecz poprawy jakości życia osób z niepełnosprawnościami poprzez świadczenie usług społecznych, bytowych i opiekuńczych. Wspiera także rodziny, oferując asystenturę, opiekę wytchnieniową i pomoc w organizacji codziennych obowiązków.
- Rozwój mieszkalnictwa wspomaganego i treningowego – wprowadzanie mieszkań wspomaganych, treningowych oraz interwencyjnych pozwala osobom z niepełnosprawnościami na trening samodzielności w warunkach zbliżonych do domowych, jednocześnie oferując im pełne wsparcie w zakresie opieki i rozwoju.
- Prowadzenie Rodzinnego Domu Pomocy – Fundacja oferuje alternatywę dla dużych instytucji opiekuńczych, zapewniając kameralne, dostosowane do potrzeb warunki życia dla osób z niepełnosprawnością intelektualną i zaburzeniami psychicznymi. Dom stawia na autonomię, prywatność i integrację mieszkańców z lokalnym środowiskiem.
- Deinstytucjonalizacja usług społecznych – Fundacja działa zgodnie z nowoczesnym modelem usług, odchodząc od instytucji na rzecz bardziej elastycznych, spersonalizowanych form wsparcia. To podejście sprzyja integracji osób z niepełnosprawnościami w społeczności lokalnej i zwiększa ich szanse na niezależne życie.
- Aktywizacja zawodowa i społeczna osób z niepełnosprawnościami – Fundacja umożliwia osobom z różnymi stopniami niepełnosprawności uczestnictwo w rynku pracy oraz aktywności społecznej poprzez warsztaty terapii zajęciowej, szkolenia i tworzenie miejsc pracy.
- Promowanie twórczości osób z niepełnosprawnościami – dzięki Teatrowi Oczami Brata i warsztatom artystycznym Fundacja umożliwia osobom z niepełnosprawnościami rozwijanie pasji, ekspresję artystyczną oraz przełamywanie społecznych stereotypów.
- Wzmacnianie wspólnot lokalnych – działania Fundacji sprzyjają budowaniu bardziej otwartego społeczeństwa, w którym osoby z niepełnosprawnościami są postrzegane jako pełnoprawni członkowie społeczności, mogący wnieść w nią swój wkład.
- Promowanie modelu opieki zgodnego z indywidualnymi potrzebami – Fundacja dąży do zapewnienia wsparcia, które odpowiada na indywidualne potrzeby i aspiracje osób z niepełnosprawnościami, umożliwiając im życie w warunkach, które są bardziej zbliżone do rodzinnych niż instytucjonalnych.

Opis podejmowanych działań przez Fundację Oczami Brata:

Fundacja Oczami Brata to organizacja pożytku publicznego, która od 2014 roku wspiera osoby z niepełnosprawnościami, pomagając im w integracji społecznej i zawodowej. Prowadzi dwa Warsztaty Terapii Zajęciowej, w których uczestnicy rozwijają swoje umiejętności, zdobywają nowe kompetencje oraz przygotowują się do bardziej samodzielnego funkcjonowania. W latach 2025-2028 Fundacja realizuje dwa projekty w ramach Funduszy Europejskich dla Śląskiego 2021-2027. Pierwszy z nich, „Rozwój usług mieszkaniowych w środowisku osób z niepełnosprawnością Oczami Brata”, umożliwi prowadzenie Rodzinnego Domu Pomocy oraz mieszkania wspomaganego-treningowego. Drugi projekt, „Twoja nowa droga do zmiany”, wspiera osoby z niepełnosprawnością w dochodzeniu do zatrudnienia poprzez realizację kursów zawodowych, wsparcie doradcy zawodowego, asystenta pracy, trenera pracy oraz instruktora samodzielnego funkcjonowania. Dodatkowo obejmuje wsparciem otoczenie osób z niepełnosprawnością, czyli rodziców i opiekunów, poprzez organizację grup samopomocowych, wsparciem psychologa i seksuologa oraz organizację turnusów opieki wytchnieniowej. Fundacja organizuje zajęcia terapeutyczne oraz zapewnia indywidualne wsparcie psychologiczne i pedagogiczne. Wspiera osoby z niepełnosprawnościami w zdobywaniu i utrzymaniu zatrudnienia, współpracując z pracodawcami i organizując szkolenia zawodowe. Angażuje także wolontariuszy do działań na rzecz swoich beneficjentów, organizując dla nich szkolenia i spotkania. Poprzez swoją działalność Fundacja Oczami Brata dąży do budowania społeczeństwa otwartego na potrzeby osób z niepełnosprawnościami, w którym każdy ma szansę na godne i satysfakcjonujące życie.

W ciągu lat 2014–2023 Fundacja zrealizowała ponad 90 projektów wspierających osoby z niepełnosprawnościami i ich rodziny. Projekty te obejmują m.in.: asystenturę, opiekę wytchnieniową, prowadzenie placówek wsparcia, mieszkalnictwo wspomaganego i treningowe, tworzenie miejsc pracy, organizację warsztatów artystycznych i terapeutycznych, realizację programów rządowych („Asystent osobisty

osoby z niepełnosprawnościami”, „Opieka wytchnieniowa” dla Organizacji Pozarządowych), a także działania animacyjne i kulturalne, takie jak prowadzenie Teatru Oczami Brata, Festiwal Kultury Alternatywnej. Łącznie ze wsparcia Fundacji skorzystało ponad 600 osób.

W 2023 roku Fundacja otworzyła Dom Oczami Brata, w którym realizowane są projekty opieki wytchnieniowej, mieszkania treningowego oraz Rodzinnego Domu Pomocy. Od września 2017 roku Fundacja rozwija system mieszkalnictwa dla osób z niepełnosprawnościami na terenie Częstochowy, okolicznych powiatów oraz innych województw. Dotychczas prowadzone były mieszkania wspomagano-treningowe, chroniono-treningowe, a także mieszkania w ramach krótkoterminowej opieki interwencyjnej i wytchnieniowej. Pobyt w takich mieszkaniach mógł trwać od kilku dni do nawet 22 miesięcy, w zależności od potrzeb uczestników. Osoby korzystające z mieszkań, osoby z niepełnosprawnościami intelektualnymi, zaburzeniami psychicznymi, w tym z niepełnosprawnością sprzężoną w stopniu umiarkowanym i znacznym, miały zapewnione całodobowe wsparcie w postaci usług asystenckich, bytowych, opiekuńczych oraz treningów samodzielności.

Fundacja Oczami Brata realizowała i realizuje liczne projekty mieszkaniowe wspierające osoby z niepełnosprawnościami oraz ich rodziny, finansowane z różnych źródeł. Ze środków Unii Europejskiej zrealizowano w ramach RPO WSL na lata 2014–2020 projekty „Aktywni niepełnosprawni w Częstochowie” oraz „Pierwszy krok do samodzielności” oraz obecnie realizuje projekt „Rozwój usług mieszkaniowych w środowisku osób z niepełnosprawnością Oczami Brata”, finansowany w ramach Funduszy Europejskich dla Śląskiego na lata 2021–2027.

Ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych realizowany jest projekt „Samodzielne mieszkanie szansą na niezależne życie” w ramach zadania *Działamy Razem*. Ponadto, ze środków budżetu Gminy Miasta Częstochowy, finansowano działania pod tym samym tytułem oraz obecnie realizowany projekt „Świadczenie usług opiekuńczych i bytowych w formie rodzinnego domu pomocy”.

Fundacja Oczami Brata, dzięki prowadzonym działaniom, wprowadza nową jakość w obszarze usług społecznych, realizując misję dostarczania wsparcia osobom z niepełnosprawnościami w sposób innowacyjny, kompleksowy i zgodny z zasadami integracji społecznej.

Okres realizacji działań:

Fundacja Oczami Brata realizuje swoje założenia od 2016 roku. Rodzinny Dom Pomocy działa od czerwca 2024 roku.

Efekty podejmowanych działań przez Fundację Oczami Brata:

- Poprawa jakości życia osób z niepełnosprawnościami – dzięki wsparciu w formie asystentury, opieki wytchnieniowej oraz usług mieszkaniowych osoby z niepełnosprawnościami mogą funkcjonować w bardziej komfortowych i dostosowanych do ich potrzeb warunkach.
- Deinstytucjonalizacja i poprawa jakości życia mieszkańców – Rodzinny Dom Pomocy to odpowiedź na potrzebę tworzenia warunków, które odbiegają od klasycznych, instytucjonalnych form opieki. Dzięki tej formie wsparcia, osoby z niepełnosprawnościami żyją w kameralnym, rodzinnym środowisku, gdzie czują się bezpiecznie i komfortowo, co znacząco poprawia ich jakość życia. Przestrzeń, w której mieszkają, jest zbliżona do warunków domowych, co sprzyja ich poczuciu godności i przynależności.
- Indywidualne podejście i większa samodzielność – każdy mieszkaniec Rodzinnego Domu Pomocy otrzymuje wsparcie dostosowane do swoich indywidualnych potrzeb. W odróżnieniu od instytucji, gdzie osoby są często traktowane w sposób jednolity, Fundacja zapewnia indywidualne podejście, które pozwala na rozwój umiejętności codziennego życia, takich jak gotowanie, sprzątanie, zarządzanie budżetem czy higiena osobista. Dzięki temu mieszkańcy stają się coraz bardziej samodzielnymi, co zwiększa ich poczucie sprawczości i niezależności.
- Integracja społeczna i wsparcie terapeutyczne – działania Fundacji obejmują nie tylko wsparcie w zakresie codziennych czynności, ale także udział w zajęciach terapeutycznych, rehabilitacyjnych i aktywizujących. Mieszkańcy Rodzinnego Domu Pomocy biorą udział w różnych formach terapii, które pozwalają im na rozwój umiejętności społecznych i emocjonalnych. Regularne zajęcia pomagają w lepszym przystosowaniu się do życia w społeczności lokalnej, a także w budowaniu więzi z innymi osobami, co sprzyja ich pełnej integracji społecznej.
- Wsparcie dla rodzin i opiekunów – Rodzinny Dom Pomocy daje także wsparcie rodzinom osób z niepełnosprawnościami, które zyskują pewność, że ich bliscy są w dobrych rękach i otrzymują odpowiednią opiekę. Dzięki deinstytucjonalizacji, Fundacja tworzy środowisko, które pozwala na zachowanie rodzinnych więzi, jednocześnie odciążając opiekunów. Przebywanie

w Rodzinnym Domu Pomocy umożliwi odpoczynek i regenerację bliskich, którzy nie muszą martwić się o codzienną opiekę nad osobą z niepełnosprawnością.

- Profesjonalna opieka w domowej atmosferze – kluczowym efektem działań Fundacji jest stworzenie miejsca, które łączy profesjonalną opiekę z atmosferą domową i rodzinną. Dzięki takiemu podejściu, osoby z niepełnosprawnościami mogą czuć się traktowane z szacunkiem, zaspokajane są ich potrzeby zarówno fizyczne, jak i emocjonalne. Warunki życia w Rodzinnym Domu Pomocy sprzyjają rozwijaniu osobistych pasji, umiejętności, a także zapewniają przestrzeń do relaksu i odpoczynku w ciepłej, rodzinnej atmosferze.

Czynniki utrudniające realizację działań Fundacji Oczami Brata obejmują:

- Brak zrozumienia czym jest deinstytucjonalizacja i jej potrzeba – wiele osób, w tym decydenci i przedstawiciele instytucji, nie dostrzegają w pełni, jak ważna jest zmiana podejścia do osób z niepełnosprawnościami i ich wsparcia. Deinstytucjonalizacja polega na przesuwaniu usług z dużych, instytucjonalnych placówek do bardziej indywidualnych form wsparcia, co umożliwi osobom z niepełnosprawnościami większą autonomię i integrację w społeczności. Brak zrozumienia tej idei utrudnia realizację projektów, brak jest też odpowiednich funduszy oraz wsparcia w tej kwestii.
- Dostosowanie infrastruktury – Fundacja napotyka trudności związane z wysokimi kosztami oraz złożonością procedur przy adaptacji obiektów. Konieczność dostosowania budynków, jak np. Dom Oczami Brata, do standardów osób z niepełnosprawnościami (np. dostępność przestrzeni, pokoi, łazienek) wiąże się z dużymi wydatkami. Przestrzeganie wymogów prawnych oraz dostosowanie infrastruktury zajmuje dużo czasu i wymaga precyzyjnego planowania.
- Złożoność procedur administracyjnych i prawnych – proces uzyskiwania zezwoleń, spełniania norm i standardów związanych z tworzeniem nowych form wsparcia jest skomplikowany.

Czynniki sprzyjające realizacji działań Fundacji Oczami Brata:

- Zrozumienie i wsparcie lokalnej społeczności – Fundacja Oczami Brata otrzymuje duże wsparcie ze strony lokalnej społeczności, zarówno w zakresie integracji osób z niepełnosprawnościami, jak i promowania idei deinstytucjonalizacji. Współpraca z Gminą Miasta Częstochowa oraz innymi organizacjami wspiera realizację działań i pomaga w budowaniu świadomości społecznej na temat potrzeby zmiany podejścia do wsparcia osób z niepełnosprawnościami.
- Rozwój i dostępność funduszy – Fundacja ma dostęp do różnorodnych źródeł finansowania, zarówno z funduszy krajowych (np. PFRON, budżet Miasta Częstochowy), jak i międzynarodowych (np. fundusze unijne, programy europejskie). Wsparcie finansowe umożliwia realizację projektów, takich jak mieszkalnictwo wspomaganie/treningowe, Rodzinny Dom Pomocy czy asystentura, co sprzyja dalszemu rozwojowi działalności.
- Wysokiej jakości kadra specjalistów – Fundacja dysponuje doświadczoną kadram, w tym psychologami, terapeutami, asystentami osobistymi, a także pracownikami zajmującymi się administracją i organizacją projektów. Dzięki temu możliwe jest skuteczne wdrażanie planów, zapewniając jednocześnie wysoką jakość usług.
- Zgodność działań z polityką państwową i regionalną – działania Fundacji są zgodne z krajową i regionalną polityką dotyczącą deinstytucjonalizacji usług społecznych, wspierania osób z niepełnosprawnościami oraz promowania samodzielności. Realizacja projektów, takich jak Rodzinny Dom Pomocy, wpisuje się w strategię rozwoju usług społecznych.

Sposób realizacji działań:

Fundacja Oczami Brata realizuje swoje działania zarówno samodzielnie, jak i we współpracy z partnerami. W zakresie usług mieszkaniowych, w tym mieszkalnictwa wspomaganego/treningowego oraz Rodzinnego Domu Pomocy, Fundacja współpracowała w partnerstwie z Fundacją Eudajmonia oraz Fundacją Imago. Dzięki tej współpracy możliwe było wzbogacenie oferty wsparcia, rozszerzenie jej na województwo dolnośląskie, a także zapewnienie kompleksowego podejścia do problemów osób z niepełnosprawnościami, zwłaszcza w kontekście zapewnienia odpowiednich warunków mieszkaniowych i profesjonalnego wsparcia.

Źródło i wysokość finansowania opisywanych działań:

- Fundusze Europejskie – projekty realizowane w ramach Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego (RPO WSL) na lata 2014-2020 oraz Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027;

- Środki finansowe z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- Budżet Miasta Częstochowy;
- Narodowy Instytut Wolności;
- Dotacje celowe m.in. dofinansowanie Prezesa Rady Ministrów na budowę Domu Oczami Brata;
- Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Wysokość finansowania poszczególnych działań zależy od źródła i zakresu projektu, a łączna wartość poszczególnych inicjatyw może różnić się w zależności od funduszy i dofinansowań przyznanych przez odpowiednie instytucje.

Rodzinny Dom Pomocy w 2024 roku był dofinansowany ze środków Gminy Miasta Częstochowy. Dodatkowo mieszkańcy wnosili odpłatność w wysokości wskazanej w decyzji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. W latach 2025 - 2028 Rodzinny Dom Pomocy jest dofinansowany w ramach Funduszy Europejskich dla Śląskiego 2021–2027 ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, dla Priorytetu 7.2 mówiącego o aktywnej integracji. Oprócz świadczenia usług bytowych i opiekuńczych, świadczone są również usługi psychologa i coacha. W ciągu realizacji projektu odpłatność mieszkańca wynosi 0 zł, co jest ogromnym obciążeniem dla budżetu beneficjenta projektu.

Wykorzystane zasoby kadrowe:

Fundacja zatrudnia blisko 130 asystentów osobistych osób niepełnosprawnych oraz blisko 40 osobową kadrę specjalistów, w skład której znajdują się m.in. pracownicy socjalni, pedagodzy, terapeuci zajęciowi, instruktorzy, trenerzy aktywności, psycholodzy, coach, psychiatrzy, seksuolodzy, fizjoterapeuci, kadra administracyjna i księgowa. Posiadając tak bogate zaplecze kadrowe jesteśmy w stanie realizować kolejne usługi na rzecz osób z niepełnosprawnością na profesjonalnym poziomie. Kadra Fundacji posiada doświadczenie w prowadzeniu ośrodków wsparcia dla osób niepełnosprawnych zarówno pod względem formalnym jak i merytorycznym. W Rodzinnym Domu Pomocy Fundacji Oczami Brata zatrudniona jest osoba kierująca placówką, odpowiedzialna za jej codzienne funkcjonowanie. Zespół składa się także z pięciu asystentów osobistych osób z niepełnosprawnościami, którzy wspierają mieszkańców w codziennych czynnościach i rozwoju samodzielności. Dodatkowo, pracują psycholog i coach, którzy zapewniają wsparcie emocjonalne oraz pomagają w rozwoju osobistym mieszkańców, wspierając ich integrację społeczną i samodzielność.

Wykorzystane zasoby lokalowe:

Fundacja Oczami Brata dysponuje wynajmowanymi lokalami w kilku lokalizacjach na terenie Miasta Częstochowy. Do najważniejszych zasobów lokalowych należy Dom Oczami Brata, który został otwarty w maju 2023 roku. Obiekt ten ma niemal 1000 m² powierzchni, a w jego skład wchodzi 12 pokoi jedno i dwuosobowych z łazienkami, dwie kuchnie połączone z jadalniami, pokoje spotkań oraz szatnie. Dodatkowo, Fundacja posiada mieszkania, które są w pełni wyposażone, zapewniając mieszkańcom niezbędne meble, takie jak stoły, krzesła, łóżka, szafki nocne, a także naczynia i sztuce. Tam właśnie mieści się siedziba Rodzinnego Domu Pomocy oraz mieszkanie wspomagano-treningowe. Ponadto mieści się tam także biuro Fundacji Oczami Brata, w którym na co dzień pracuje 10 osób koordynujących działania Fundacji.

Wykorzystane zasoby sprzętowe:

Fundacja Oczami Brata posiada 15 stanowisk pracy. W każdym z nich znajduje się biurko, krzesło, szafa zamykana na dokumenty oraz niezbędny sprzęt biurowy, w tym urządzenie wielofunkcyjne, laminator, gilotyna, tablice korkowe, flipcharty oraz 15 laptopów. Organizacja posiada także telefony komórkowe, które umożliwiają komunikację z uczestnikami projektów. Ponadto Fundacja dysponuje profesjonalnym sprzętem rehabilitacyjnym, materiałami warsztatowymi, biurowymi i animacyjnymi, co pozwala na skuteczną realizację różnorodnych działań. Fundacja Oczami Brata ma także dwa specjalistyczne samochody do przewozu osób z niepełnosprawnościami oraz samochód osobowy, co zapewnia mobilność i umożliwia sprawną organizację usług.

Inne informacje dot. dobrej praktyki:

Działania Fundacji Oczami Brata stanowią innowacyjną ścieżkę dochodzenia do samodzielności dla osób z niepełnosprawnościami, łącząc rehabilitację społeczną, zawodową i kulturalną. Model wsparcia oparty na deinstytucjonalizacji, oferujący usługi takie jak Rodzinny Dom Pomocy, mieszkalnictwo wspomagane/treningowe oraz aktywizację społeczną poprzez artystyczne inicjatywy, umożliwia osobom z niepełnosprawnościami życie w warunkach sprzyjających niezależności i integracji ze społeczeństwem. Dzięki indywidualnemu podejściu oraz kompleksowemu wsparciu Fundacja otwiera przed swoimi podopiecznymi nowe perspektywy, pozwalając im na aktywne uczestnictwo w życiu społecznym i zawodowym. To podejście zmienia tradycyjne modele opieki, stawiając na większą autonomię, godność i samodzielność osób z niepełnosprawnościami.

C. PODMIOT ZGŁASZAJĄCY DOBRE PRAKTYKI

1. Pełna nazwa podmiotu:	
Fundacja Oczami Brata	

2. Adres podmiotu:	
ulica	Brzezińska 57/59
kod pocztowy i miejscowość	42-208 Częstochowa

D. KOMÓRKA ORGANIZACYJNA REALIZUJĄCA DOBRE PRAKTYKI

1. Nazwa komórki organizacyjnej, np. wydziału, punktu terenowego, działu itp.:	
Fundacja Oczami Brata	

2. Adres komórki organizacyjnej:	
ulica	Brzezińska 57/59
kod pocztowy i miejscowość	42-208 Częstochowa

3. Dane osoby do kontaktu w sprawie dobrej praktyki:	
nazwa komórki organizacyjnej	Fundacja Oczami Brata
numer telefonu	575 916 527
adres e-mail	i.bilska@oczamibrata.pl

Data sporządzenia opisu dobrej praktyki	30.11.2024
---	------------